

Warszawa, 25 czerwca 2013 r.

Czy OZE tanieją na łeb na szyję?

Nowe technologie już dziś przewartościowują obraz światowej energetyki, w Polsce są jednak niedoceniane.

Polska polityka, dokonując rozstrzygnięć przesądzających o przyszłym kształcie sektora energetycznego, musi brać pod uwagę nie tylko sytuację bieżącą, ale i zewnętrzne trendy technologiczne, gospodarcze i polityczne. Zmieniające się otoczenie globalne będzie miało duży wpływ na kształt przyszłego mixu technologii w polskiej energetyce. W szczególności, wzrost konkurencji międzynarodowej o ograniczone zasoby naturalne prowadzi do utrzymywania się ich wysokich cen na rynkach światowych.

Próba odpowiedzi na to wyzwanie jest „zielony wyścig” państw rozwiniętych oraz Chin, a także Brazylii i Indii. Ich celem jest dokonanie przełomu technologicznego, dzięki któremu byłoby częściowe lub nawet całkowite wyeliminowanie potrzeby wytwarzania energii z paliw kopalnych. Od blisko dekady w czołowych gospodarkach światowych mają miejsce duże inwestycje w rozwój alternatywnych źródeł energii i ekoinnowacje. Intensywne prace badawczo-rozwojowe prowadzone na dużą skalę m.in. w Stanach Zjednoczonych już dziś owocują szybkim spadkiem cen tych rozwiązań wskazując, że to właśnie w niskoemisyjnej modernizacji kraje te upatrują swojej przyszłości energetycznej. Działania te doprowadziły już do tego, że w niektórych lokalizacjach energetyka słoneczna i wiatrowa zaczyna być konkurencyjna wobec technologii konwencjonalnych, sprzyjając rozwojowi źródeł rozproszonych oraz pojawieniu się tzw. prosumenta – odbiorcy energii, który jednocześnie posiada instalacje do produkcji energii na własny użytek oraz do jej sprzedaży do sieci. Wykładniczy spadek cen takich technologii jak m.in. fotowoltaika, energetyka wiatrowa czy biogazownie, których opłacalność rynkowa jest już za rogiem, pozwala sądzić, że w niedługim czasie tak stanie się i w Polsce.

Ceny surowców energetycznych rosną a ich wydobywanie jest coraz bardziej kosztowne i trudniejsze technicznie i energetycznie

Na świecie trwa wyścig w obszarze OZE, dzięki któremu ich ceny spadają wykładniczo

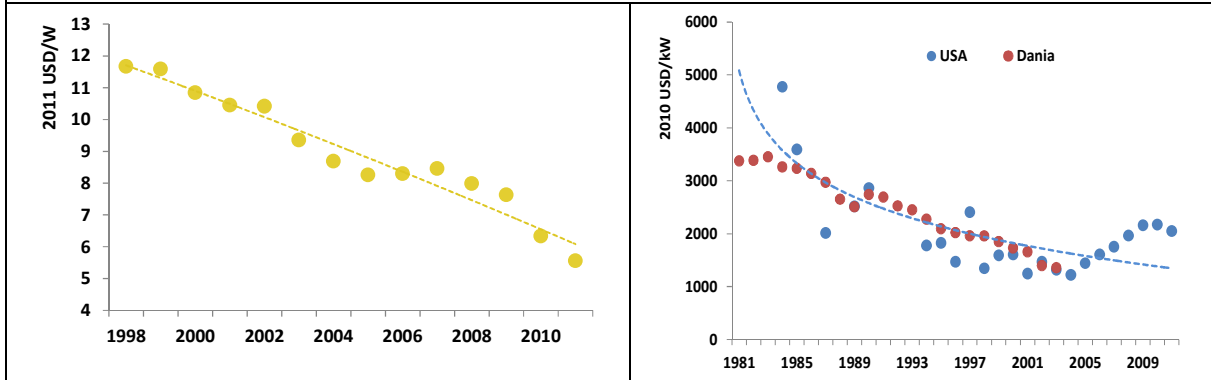
Opłacalność rynkowa fotowoltaiki i wiatru w aeneracji

W dyskusji o przyszłości polskiej energetyki kwestia rozproszonej generacji energii ze źródeł odnawialnych spychana jest jednak na margines. Często pomijany jest fakt, że osiągnie ona wyższą opłacalność względem jej wielkoskalowych form już w średniej perspektywie czasowej. Wobec szybkiego postępu technicznego w technologiach OZE, źródła rozproszone już w perspektywie roku 2025 powinny stać się w pełni opłacalne ekonomicznie z perspektywy polskich gospodarstw domowych, osiągając tzw. parytet sieci już przy relatywnie niskich cenach detalicznych. Konsument decydujący się na inwestycję w panele fotowoltaiczne lub mały wiatrak porównuje koszt produkcji energii elektrycznej z tych źródeł z detalicznymi cenami energii elektrycznej, które są wyższe od kosztów jej produkcji w elektrowniach systemowych.

Kluczem są do sukcesu niskoemisyjnej modernizacji w Polsce jest umiejętne wykorzystanie różnorodnych technologii energetycznych ze szczególnym miejscem zarezerwowanym dla odnawialnych źródeł energii.

Sięgnięcie przez Polskę do zasobów wiatru, wody czy słońca pozwoliłoby wykorzystać część rozpoznanego, ale pomijanego dziś polskiego potencjału energetycznego. Rozwój tanich, niskoemisyjnych technologii energetycznych powaliłby na głęboką zmianę polskiego miksu energetycznego, a także zagwarantował, że koszty zewnętrzne funkcjonowania gospodarki znacząco spadną. Potrzeba jest jednak stworzenia stabilnych warunków rozwoju technologii niskoemisyjnych, w szczególności poprawa jakości regulacji oraz zrównoważenie celów polityki rozwojowej Państwa.

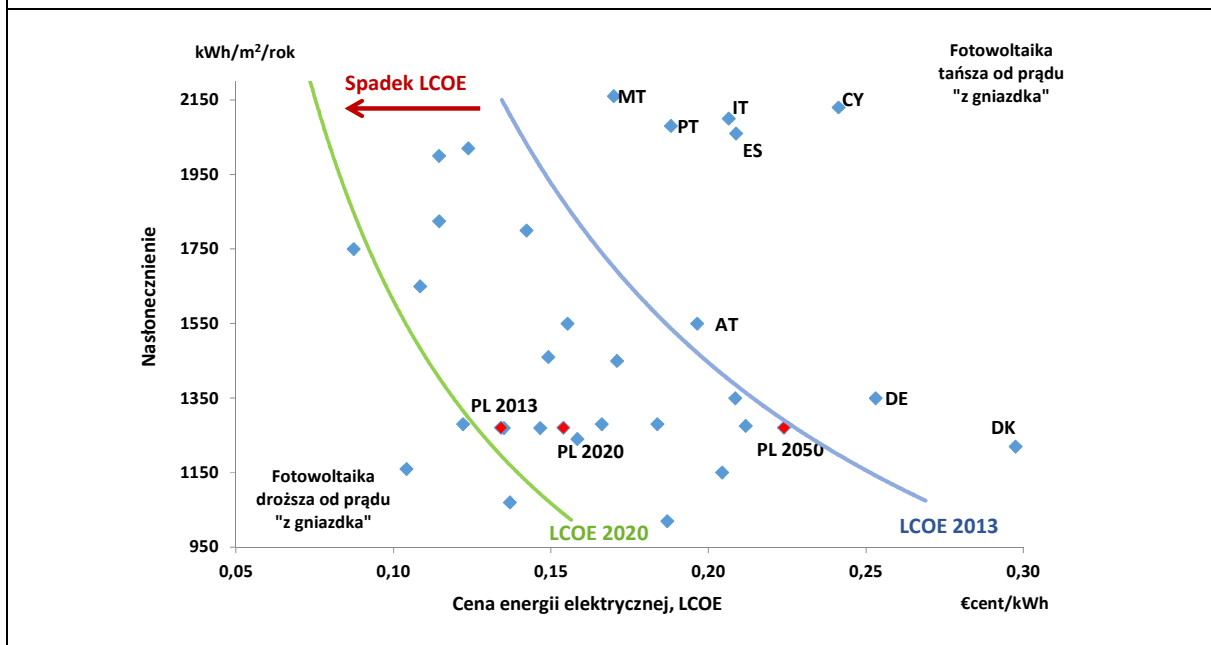
Koszty OZE spadają w tempie wykładniczym czyniąc je rynkowo coraz bardziej atrakcyjnymi

Źródło: Lawrence Berkeley National Lab

Źródło: IRENA 2012

Okolo roku 2020 fotowoltaika powinna być atrakcyjna ekonomicznie dla odbiorców końcowych niemal w całej Europie, w tym w Polsce

Uwaga: Ceny energii elektrycznej dla Polski w roku 2020 i 2050 na podstawie scenariusza odniesienia, bez ETS.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Breyer i Gerlach (2011) oraz własnych prognoz dla lat 2020 i 2050

Więcej o polskich perspektywach energetycznych w Części III raportu